

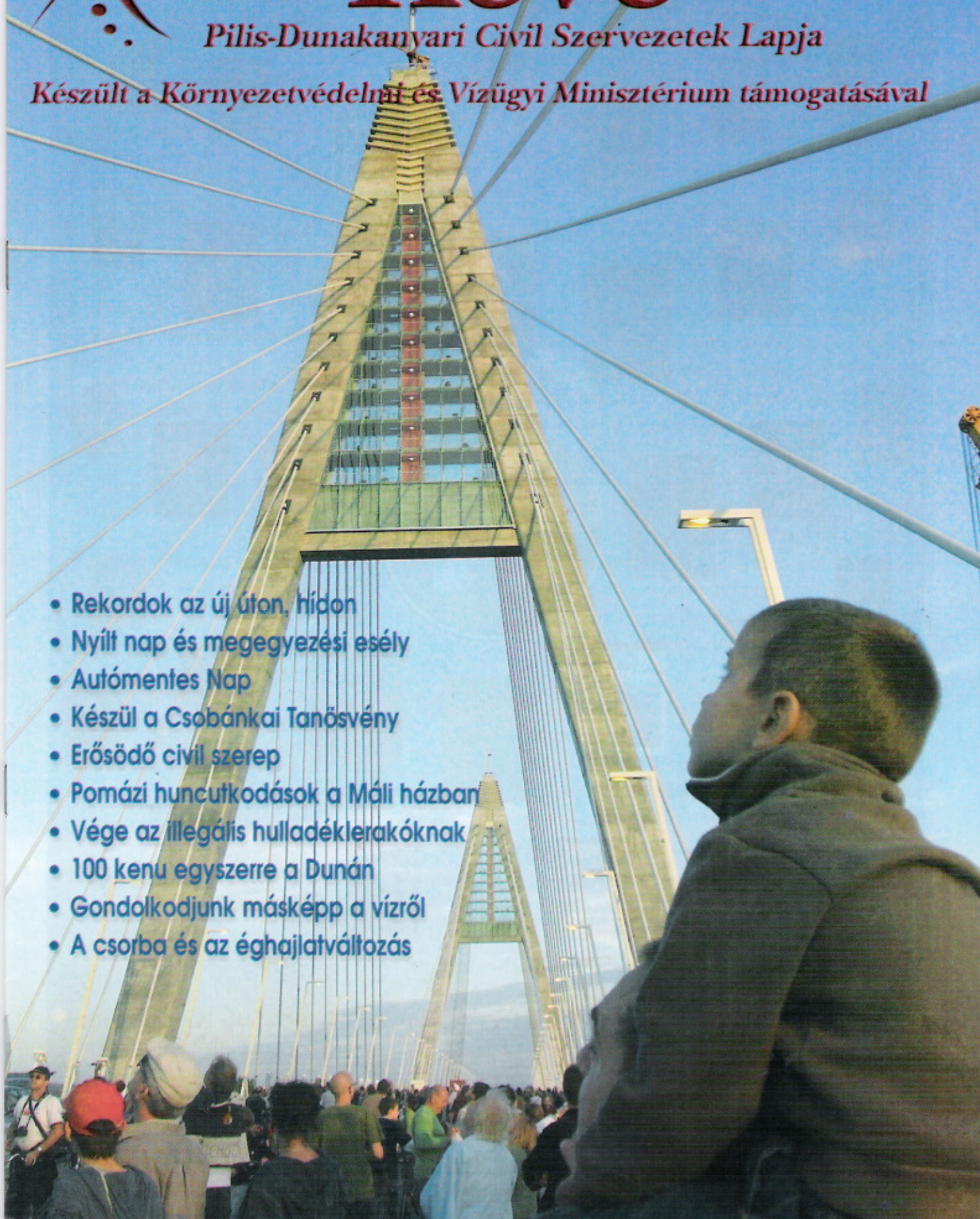

Kéve

Pilis-Dunakanyari Civil Szervezetek Lapja

Készült a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium támogatásával

- Rekordok az új úton, hídon
- Nyílt nap és megegyezési esély
- Autómentes Nap
- Készül a Csobánkai Tanösvény
- Erősödő civil szerep
- Pomázi huncutkodások a Máli házban
- Vége az illegális hulladéklerakóknak
- 100 kenu egyszerre a Dunán
- Gondolkodjunk másképp a vízről
- A csorba és az éghajlatváltozás

Tartalomjegyzék

PROLÓG	1. oldal
FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS <i>Rekordok az új úton, hídon</i> <i>Nyílt nap és megegyezési esély</i>	2–3. oldal
KÖRNYEZETTUDATOS NEVELÉS <i>Autómentes Nap</i> <i>Készül a Csobánkai Tanösvény</i>	4–5. oldal
CIVIL KURÁZSI <i>Erősödő civil szerep</i> <i>Pomázi huncutkodások a Máli házban</i>	6–7. oldal
KÖRNYEZETVÉDELEM <i>Vége az illegális hulladéklerakóknak!</i> <i>100 kenu egyszerre a Dunán</i>	8–9. oldal
ENERGIAHATÉKONYSÁG <i>Gondolkodjunk másképp a vízről</i>	10–11. oldal
KLÍMAVÁLTOZÁS <i>A csorba és az éghajlatváltozás</i>	12. oldal

Köszöntelek Kedves Olvasó!

Régen találkoztunk. Már jó ideje annak, hogy utoljára megjelenttük a KÉVE Pilis-Dunakanyari Civil Szervezetek Lapja című kiadványunkat. Kényszerű hallgatásunk oka igen egyszerű: a pénzhiány. Szégyenlős eufemizmussal szólva: a forráshiány.

Sajnos, újságunk kiadási költségeire beadott idei pályázataink nem voltak elég sikeresek ahhoz, hogy a korábbiakhoz hasonló rendszerességgel megjelenhessünk. Mégsem tettünk le arról a szándékunkról, hogy a Szentendrei kistérség civil szervezetei számára kiadjunk egy nekik és róluk szóló lapot. Különszámunk annyiban azért eltér a korábbiaktól, hogy ez most „tematikusra sikeredett”. Persze, igazából nem véletlen az, hogy környezetvédelmi témájú különszámmal jelentkezünk. Ennek oka egyrészt az, hogy mára, alapítványunk tevékenységében még az eddigieknél is hangsúlyosabb szerepet kap a környezet- és természetvédelem ügye, másrészt pedig az, hogy a lap megjelentetését a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium támogatta. Köszönet érte.

Reméljük, régi olvasóinknak örömet szerzünk a KÉVE különszámmal, s azoknak is sikerül felkeltenünk az érdeklődésüket, akik még nem találkoztak kiadványainkkal, s szeretőgazó szolgáltató tevékenységünket sem ismerik.

Üdvözlettel:

Duró Ildikó
szerkesztő

Kéve Pilis-Dunakanyari Civil Szervezetek Lapja

Kiadja:
**KÉVE Közösségfejlesztő
és Szabadművelődési Alapítvány**
2013 Pomáz Huszár utca 3

A szerkesztőség elérhetőségei:
Cím: 2013 Pomáz Meselia utca 15.
Tel/fax.: 06-26-526-132

E-mail: keve@pomazkeve.hu • Web: www.pomazkeve.hu

Nyomda: Agroinform Kft.
Készült 3500 példányban

Dunabogdány

Csobánka

Budakalász

REKORDOK AZ ÚJ ÚTON, HÍDON

Szabó Imre országgyűlési képviselő Szabó Imre országgyűlési képviselőként, négy éven át, mint a megyei közgyűlés elnöke, hat esztendőn keresztül pedig a Közép-magyarországi Régió vezetőjeként szorgalmazta az MO kiegészítését, a megyeri híd építését. Most környezetvédelmi miniszterként és Szentendrén élő politikusként azonban akár kényes helyzetbe is kerülhet: a zöld szervezetek egy része nem örült ennek az útnak, minden úton-módon akadályozták az építést, s szűkebb pátriájában, Pomázon, Szentendrén, Szigetmonostoron is hallani elégedetlenkedő hangokat.

Hogy van ez miniszter úr? Az egyik szeme nevet, a másik meg sír?

– Kezdjük azzal, hogy ötven évet vártunk erre az útra, hidra, ami most végre, más nagy beruházásokkal együtt, megvalósult. Pomázi barátaim azt mondják, nemhogy növekedett, de kicsit enyhült náluk a forgalom, s a Szentendrei út szerintem is járhatóbb. De jó órával közelebb került szűkebb pátriánkhoz Vác, Dunakeszi, Gödöllő, és az egész Észak-kelet Magyarország. Ezt hallom mindenkitől. Ugyanakkor tisztában vagyunk azzal, hogy az MO keleti szektorának s északi hidjának átadása ugyan a legfontosabb lépések egyike, de nem teszi feleslegessé más elképzeléseink megvalósítását. Sőt. Terveink egyike a közösségi közlekedés koncepcionális és nagymértékű fejlesztése, beleértve az elővárosi vasutak és a Budapesti Közlekedési Szövetség fejlesztését, a vasútállomásokon, a közlekedési gócpontokban a parkolóhelyek kiépítését, a menetrendek összehangolását. Tovább épülnek a régióban a haránt irányú összekötő utak.

A fenti gondolatmenettel a megye, a régió lakosságának túlnyomó többsége egyet ért. A zöld mozgalmak, szervezetek jelentős része viszont nem. Panaszkodnak a szigetcsúcson és a budai oldal érintett településein élő emberek is.

– Azt hiszem, ez egy elvi sikon eldöntetlen probléma. Kötelességünk megóvni környezeti értékeinket? Igen, persze. Szembe menetelve a világtendenciákkal megtilthatjuk e az országúti teherfuvarozást, megbénítva és versenyképtelenné téve a magyar gazdaságot? Nyilvánvalóan nem. Van e pénz e rá az országnak, meg tudjuk e építeni az MO további szakaszát az M1-ig? Bizony tíz évig még nem. De akkor milyen megoldásokat kell találni például a budakeszi, a pomázi emberek érdekében, olyanokat ráadásul, hogy tíz év múlva se számítsunk majd kidobott pénznek, amit ráköltöttünk? Az ördög mindig a részletekben lakozik és a zöld szervezetek mindenképp segítenek föltárni ezeket a részleteket, s a helyi érdekeket sem lehet figyelmen kívül hagyni. Csak a viták kovászolhatnak ki jó egyezségeket.

Önnek, mint Szentendrén élő politikusnak, de nyilván miniszterként is van véleménye erről...

– Van, persze. A közlekedési tárcának előbbre kellene tartania. Voltak s vannak olyan szerződések, megállapodások, amelyeket kötelező betartani. Ezt mi, itt élő emberek, politikusok ki fogjuk harcolni. De jó, ha ismerjük és figyelembe vesszük a szempontokat, amelyek a szemben álló, vagy egymással vitázó feleket vezérik. A pályahídról a Szentendrei szigetre nem lehetett lejárót tervezni, mert ebbe egyetlen természetvédő sem egyeztetett bele, ráadásul tovább növelte volna a költségeket. Az ezt helyettesítő, a sziget és Szentendre közötti, úgynevezett kishíd létesítésénél elsődleges szempont az ivóvíz bázis védelme. Ugyanakkor a szigetmonostoriaknak is joguk van a jó közlekedéshez. Viszont Szentendre belvárosának forgalma tovább nem terhelhető. És sorolhatnám még, de az a lényeg, hogy közeledünk a mindenki által elfogadható megoldáshoz.

Zavartalanul örülhetünk e hát az új, szép hidnak?

– Négy napja estefelé, látva, hogy Budapesten a főutak bedugultak, a hármason, a nulláson és az új hidon jöttem haza. A kivilágított két nagy A betűt formázó pillér alatt megdobbant a szívem. Bizony igaz, amit hallottam, olvastam, hogy Hunyadi Mátyás mérnök úr és csapata művének nyugati kollégái is csodájára járnak, s az nemsokára idegenforgalmi látványosság lesz. Végül egyéni rekordot futottam, kicsit több mint fél óra alatt a belvárosból Leányfalura értem. Ostoba, aki fanyalog. De, persze, ettől a ponttól, ahová most végre eljutottunk, van, illetve lesz út és hid tovább is.

Leányfalu

Pilisszentkereszt

Kisoroszi

NYÍLT NAP ÉS MEGEGYEZÉSI ESÉLY

Egész napos rendezvény várta az érdeklődőket szeptember 13-án, szombaton a Megyeri hídon. Az amatőr futóversenyre reggel kilenc órától lehetett nevezni, ezt kétszer és négyszer 1862 méteres távon indították. Az M0-ás érdekvédelmi egyesületének elnöke, Dietz Ferenc 10 órától a helyszínen válaszolt a fejlesztésekkel kapcsolatban felmerült kérdésekre, délután kettőtől, két órán át pedig a kerékpárosoké volt a híd.

Fél öttől majorette és rézfúvós felvonulást rendeztek, este hat órától pedig légbemutató szerepelt a programban, benne a MALÉV Aero Club ballonvadászata és Veres Zoltán műrepülő Európa-bajnok műsora. Fél nyolctól a környező települések előadásait hallgathatták meg az érdeklődők, este kilenctől fény-, lézer-és tűzijáték zárta a programot.

Az M0-ás gyűrű északi szektorához tartozó, 1862 méter hosszú híd 62 milliárd forintos költséggel épült. Leglátványosabb része a Nagy-Duna ág felett átívelő, úgynevezett ferdekábeles híd, melynek legnagyobb nyílása 300 méteres. Ezt két darab, egyenként 100 méteres pilon tartja. A Megyeri hidat a tervek szerint – lapzártánk után – szeptember végén adják át. Az átkelő forgalomba helyezésével várhatóan csaknem 20 százalékkal csökken az Árpád-híd, valamint a Szentendrei és Váci utak forgalma, a 11-es főút tranzitforgalmának nagy részét az M0-ás gyűrűre terelhetik, ráadásul az új híd átadásával közvetlen kapcsolat létesül a III. kerület, a budai agglomerációs települések valamint a pesti oldal között.

Esély a megegyezésre M0-ügyben

Szeptember 19-én Dr. Dietz Ferenc szentendrei polgármester által vezetett M0 Érdekvédelmi Egyesület és a Puch László államtitkár által vezetett minisztériumi küldöttség szakembereinek véleménye több pontban megegyezett.

Új forgalmi útvonalak mellett legalább 2008. december 31. napjáig marad a teherfor-

galom a Róbert Károly körút-Árpád híd útvonalon. A kisebb településeken átmenő forgalom megakadályozására pedig több útvonalon súlykorlátozás kerül bevezetésre.

Mindkét fél elsődleges szempontként határozta meg, hogy a Megyeri híd átadását követően az új közlekedési rend a lakosság életminőségét nem ronthatja, valamint a szigeti településeknek a közúti híd építésének meg hiúsulása miatti hátrányait kompenzációs csomaggal kell orvosolni. Szigetmonostor felismerte, hogy a kialakult helyzet nemcsak lehetőség, hanem a szigeti települések életminősége érdekében súlyos felelősség is számára. A közös elképzelések szerint a kompenzációs csomag 3,5 milliárd forintot tartalmazna, amelyből 1,5 milliárd elkülönítésre kerülne Szentendre, Határca sárda vonalában megépítendő gyalogos-kerékpáros hidra, 2 milliárd forint pedig a Szigetmonostor által megjelölt környezetvédelmi, turisztikai, oktatási és közlekedésfejlesztési beruházásokra. A 2 milliárd forintnak része az a szigeten létrehozandó katasztrófavédelmi központ, amely mentőállomás, tűzoltóállomás, szükség esetén rendőrség megvalósítását is tartalmazná. Az érintett települések nélkülözhetetlen feltételként emelték ki, hogy a beruházások dologi-személyi kiadásait hosszútávon is a központi költségvetésnek kell finanszíroznia.

A Megyeri híd forgalomba helyezésével a kistérség településeire háruló forgalmi terhelés ellentételezésére Budakalászon és Pomázon

megépi az elkerülő út és a szentendrei tehermentesítő út tanulmányterve és előkészítése is központi forrásból valósul meg.

A megbeszélés résztvevői egyet értettek abban, hogy a forgalom kezelésére elkerülhetetlenül, haladéktalanul szükséges a közlekedéstechnikai eszközök kiépítése és az M0 híd forgalomba helyezését követően a közlekedési szabályok betartásának fokozott ellenőrzése. Alapvető szempont legkésőbb 2013-ig a 11-es főút 10-es főúttal összekötő út központi beruházás keretében történő megépítése és végső megoldás csak az M0 körgyűrű minél hamarabb történő bezárása lehet.

Az M0 Érdekvédelmi Egyesület tagjai a Közlekedési, Hírközlési és Energiaügyi Minisztérium meghívására a szeptember 19-i egyeztetés óta több pontban látnak esélyt a megegyezésre, a Megyeri híd átadását követő új forgalmi rend, a „kishíd” kompenzációs csomag tartalma, valamint az elkerülő utak és egyéb beruházások vonatkozásában. A Duna-kanyari és Pílisi Önkormányzatok Töbcbéltű Kistérségi Társulása társulási ülésén határozatban támogatta a fenti megbeszélésen kialakult álláspontokat.

Az M0 Érdekvédelmi Egyesület legközelebb 2008. novemberében folytat tárgyalást a Minisztériummal az M0 híd forgalomba helyezését követően kialakult helyzet értékeléséről az addig elvégzett forgalomszámlálási, zajmérési, lakossági és egyéb tapasztalatok birtokában.

Pilisszentlászló

Pomáz

Pócsmegyer

AUTÓMENTES NAP

A 2006-os nagy sikerű program mintájára, több pomázi szervezet közreműködésével, a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, Pomáz Város Önkormányzata, a KÉVE Közösségfejlesztő és Szabadművelődési Alapítvány, a Helyi Vidékfejlesztési Iroda, valamint a Magyar Tudományos Akadémia támogatásával, a Mobilitás Hét keretében ez évben is megrendezték a Pomázi Autómentes Napot szeptember 23-án.

A programot a lezárt Lupa Vidor utcában és a polgármesteri hivatal hátsó parkolójában tartották meg. Elsősorban a város óvodáit és alsó tagozatos általános iskoláit várták a rendezvényre, természetesen tanáraik és szüleik kíséretében. A megnyitó után különböző állomások leküzdése, számos játékos és ügyességi feladat várt a benevezett 20 fős csapatokra, akik bizony igen szép számmal vettek részt az eseményen, hiszen a 15 állomás leküzdésére 19 csapat vállalkozott. A forgószínpad-szerű próbákat követően felfújható csúszdavar, aszfaltrajz verseny és Szandi koncert várta a játékosokat a városháza parkolójában, ahol minden résztvevőt megvendégeltek

üdítő itallal és csokoládéval a szervezők, s minden csapat számára összeállítottak egy nagy ajándécsomagot is.

– Bár az autómentes nap igazából szeptember 22-én, vagyis hétfőn volt – mesélték a szervezők –, ám mi tekintettel arra, hogy ez városunkban hivatali nap, inkább keddre szerveztük az eseményt. Nyugodt szívvel mondhatom, hogy hivatalos nap ide vagy oda, a gyerekek remekül szórakoztak, s nagyon szépen teljesítették a feladatokat. Akiknek pedig külön, kiemelt köszönettel tartozunk, azok a helyi rendőrök és polgárőrök. Ők rengeteget segítettek abban, hogy ilyen jól sikerüljön az Autómentes Nap az idén.

Tahitótfalu

Szentendre

Szigetmonostor

Konecc Filma 08mm Környezetvédelmi és médiatábor a Szentendrei-szigeten

Az idei Necc tábor már az ötödik volt a sorban, s mint a NECC táborok általában, a mostani is több szervezet szoros együttműködésével valósult meg. Idén a Mozgástér Egyesület állt mellénk az alapteremtésben és a szervezésben, s a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium, valamint a Táncsics Alapítvány támogatta a programot.

A több mint félszáz Pest megyei fiatal három csoportban, előadások, vetítések, gyakorlati feladatok és játékok segítségével mélyedhetett el a környezetvédelem és a média témakörében. Az elkészült vizsgafilmek rövidesen láthatók lesznek a VIDEA fájlmegosztó rendszerén.

Ebben az évben tehát a média és a környezetvédelem kapcsolatára, együttműködési lehetőségeire épült a tábor keretjátéka, s a tavalyi kánikulában szerzett tapasztalatainkból okulva idén a Duna partra, a Szentendrei-szigeten található Regatta Üdülőközpontba szerveztük a programot.

A táborba azokat a fiatalokat vártuk, akik a környezet és természetvédelem ügyén túl kiállnak az olyan, általunk fontosnak tartott értékek mellett is, mint a közösségért vállalt felelősség, a hátrányos helyzetűekért érzett szolidaritás, a megkülönböztetés és kirekesztés elleni fellépés, összességében egy igazságosabb társadalom, s egy demagógiától és gyűlöletkeltéstől mentes közélet megteremtése mellett.

A rendezvényen vendégünk volt Szabó Imre Környezetvédelmi és Vízügyi Miniszter Úr, valamint Molnár Zsolt Szigetmonostor polgármestere. Mindketten méltatták a kezdeményezés fontosságát, s felhívták a fiatalok figyelmét több megoldásra, vagy odafigyelésre váró környezetvédelmi problémára.

KÉSZÜL A CSOBÁNKAI TANÖSVÉNY

Ki ne ismerné fel a Csobánka környéki hegyeket dombokat járva a különböző fákat, cserjéket, fűveket, virágokat? Az erdőben megbújó rovarokat bogarakat, hüllőket? A különböző itt fészkelő madarakat? Ki ne tudná, hogy ez az egész hogy alakult ki? Például én voltam az, aki sokáig csak hézagoss ismeretekkel rendelkezem. Amikor rájöttem, hogy vannak, akik még azt a keveset sem tudják, amit én, eldöntöttem, hogy ezen megpróbálok változtatni. Magam, a helyiek és az idelátogatók érdekében. Főképpen pedig azért, hogy sokáig megőrizhessük ezt a csodálatos környezetet. Ami lássuk be, sokkal könnyebb, ha jól ismerjük.

Ez a szándék tanösvényben öltött formát. A megvalósítás lehetőségét pedig a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium „Zöld forrás 2008” pályázata nyújtotta számunkra. A környéken munkálkodó Ürömiék Baráti Köre, Élő Táj Egyesület, Mátyásfa Környezetvédő Egyesület, segítségével lázas egy hónapi munkával bőséges pályázati anyag született. A Csobánkai Értékkörző és Községépítő Egyesület magáénak érezte az ügyet és vállalva a rengeteg önkéntes munkát kínáló lehetőséget, benyújtotta a pályázatot. Ezúton örömmel közölhetem, hogy nyertünk és mostantól rengeteget dolgozhatunk szabadidőnkben, hogy Csobánka ezen turisztikai értéke megszülessen jövő év augusztusáig.

A védett területekre és értékekre vonatkozó természetvédelmi jogszabályokat, az értékek hosszú távú megőrzését természetvédelmi oktatással, neveléssel lehet erősíteni. A tanösvény létrehozásával az emberek környezeti tudatosságának kialakítása illetve fejlesztése, az ökoturizmus elősegítése is célunk. Született csobánkaiként, környezeti nevelőként, túravezetőként és a Csobánkai Értékkörző és Községépítő Egyesület tag-

jaként koordinálom Csobánka község térségében a tanösvény létrehozását.

A tanösvényt túlnyomó részben a Duna-Ipoly Nemzeti Park, a Natura 2000 program és a Pilszi Parkerdő Rt. Bioszféra Rezervátum területén alakítjuk ki főleg turistajelzéssel ellátott útvonalon. Egyeztetünk a helyi természetvédelmi őrrel, erdészszel és szakértőkkel a bemutatandó helyi értékekről, kialakítottuk a tervezett útvonal állomásait. Mindezt feltüntettük a mellékelt térképrészleten.

Az ajánlásunk három útvonalat jelöl meg:

1. Oszoly kör
2. Csúcs-hegy – Kis-Kevély kör
3. Margitliget – Csobánka-nyereg útvonal

Az első kettő 2–3 km 40m szintemelkedéssel járó sétaút, a harmadik 7 km választható nehézségű lenne, melyet túrázók számára ajánlunk.

A tanösvényen bemutatásra kerül:

1. A Tanösvény területének földtani és földrajzi helyzete, szűkebb és tágabb környezet kialakulása és a felszín fejlődése: a Csobánkai-medence.
2. A terület földtani és geomorfológiai adottságai és értékei, paleontológiai vonatkozásai: a Hárshegyi homokkő, a Dachsteini mészkő, barlangképződmények (44 barlang), Mackó-barlangban talált őssálatmaradványok és jégkorszaki eszközök.
3. Vízparti adottságok, értékek: a karsztvíz, a Kovácsi (Dera)-patak.
4. Jellemző talajképződmények, növény-tani adottságok, védett értékek: barna erdőtalajok, ritkábban közethatású- és lejtőhordalék-erdőtalajok, mészkedvelő, melegkedvelő tölgyesek, sajmegyes karszt-bokorerdő, bükkösök, cserjeszint és gypsint (magyar repcsény, bíboros kosbor).

5. Állattani adottságok és értékek: jellemző és fokozottan védett fajok, madárvilág (haris, citromsármány, cinege, fülemüle, csilcsalpfüzike), cincérek, denevérek.

6. Kultúrtörténeti és tájökölógiai vonatkozások: Margitligeti kastély története, Ócsobánka régészeti kutatásai, Borony, Kende, Garancs, Fedémes.

Mivel szándékunk a minél sokoldalúbb bemutatás, a komplex ökológiai szemlélet fejlesztése, az útvonalakon az egyes témákat kevésbé részletezzük. Inkább több téma bemutatását, az értékek megőrzésének fontosságát és módját szeretnénk hangsúlyozni. A tanösvény honlapján részletesebb információkhoz lehet majd jutni.

Az állomásokon kisméretű információs táblák állnak majd, melyet vezetőfüzet egészít ki. A vezetőfüzetben a részletesebb információkon kívül a látogatóknak különböző feladatokat lehet megoldani. A községen átvezető út két végén a tanösvényt bemutató nagyobb méretű információs tábla áll majd. Összesen 25 táblát helyezünk el.

A tanösvényen évente több alkalommal vezetést vállalunk. A CSÉKE, az Oszoly Környezetvédő Egyesület, a helyi iskola vállalja a Tanösvény karbantartását. Örömmel fogadunk minden felajánlást, mely segítheti munkánkat, legyen az természeti fotó az itteni növényekről, állatokról, faanyag vagy egyéb anyagi támogatás. Szíves örömet fogadjuk a segíteni szándékozókat.

Benke Ildikó
program koordinátor

Budakalász

Csobánka

Visegrád

ERŐSÖDŐ CIVIL SZEREP

Duró Imrével, a Kéve Közösségfejlesztő és Szabadművelődési Alapítvány kuratóriumának elnökével beszélgettünk.

Immár tizenkettedik éve működik Pomázon a Kéve Alapítvány, s bár a '90-es évek végén nem volt zökkenőmentes a működése, mára a térség egyik meghatározó alapítványává nőtte ki magát. Olyannyira, hogy a kistérségben helyi vidékfejlesztési irodákat működtet, rengeteg programot szervez, s ezen tevékenysége túl nyúl a szűkebb pátriánkon is. Elég csak említeni a legutóbbi rendezvényüket, mely az Autómentes Nap nevet viselte, s immár másodszor rendezték meg az elmúlt években.

– Ha a honlapjukat nézi az ember, igen szerteágazó tevékenység az, amivel szembesül...

– Az évek során tevékenységünk szintere először a kistérségre, aztán a megye egészére, mára pedig országosra terjedt. Programjaink és szolgáltatásaink elsősorban más civil szervezeteknek szólnak, így érthető, hogy célcsoportunk a tevékenységünk bővülésével együtt növekedett. Ma már, a hagyományos kultúrákövetítés mellett a környezet- és természetvédelem, a képzés és szervezetfejlesztés, egy médiastúdió működtetése és a már említett civil szervezeteknek szóló szolgál-

tatások szerepelnek. Mindezek mellé, az elmúlt két évben felzárkózott vidékfejlesztési programunk is: helyi vidékfejlesztési irodákat működtetünk a szentendrei, a gödöllői és a dunakeszi kistérségben.

– A honlapjukon olvasható az is, hogy az alapítvány az utóbbi időben főként a képzés és szervezetfejlesztés terén tevékenykedett, s a mellett, hogy különböző szolgáltatásait kínálja civil partnereinek, mára egyre hangsúlyosabb szerepet kap életében a környezet- és természetvédelem ügye.

– Valóban így van. Akcióinkban, táborainkban, táborainkban eddig is számos gyerekkel, fiatal felnőttel és civil szervezettel dolgoztunk együtt, de az utóbbi időben szükségét láttuk környezetvédelmi tevékenységünk formalizálásának. Éppen ezért nem is olyan régen az alapítvány belépett a Magyar Természetbarát Szövetség tagszervezetei közé, s baráti és támogatói körében megalakította a gyalogtúra, a vízisport és a kerékpáros szakosztályokat. Reméljük ennek köszönhetően az eddigieknél is több Pomázon és környék-

ben élőt láthatunk vendégül a környezet- és természetvédelmi programjainkon. Nem beszélve arról, hogy a Pomáz város önkormányzatától bérelt területünkön továbbra is egy erdei iskola és vándortábor helyszín megvalósításán dolgozunk.

– Szervezetfejlesztéssel foglalkozik az alapítvány, így nyilván nem lehetnek gondjai a saját szervezeti felépítésével és működésével. Mintaként is szolgálhatnak sok civil szervezet számára?

– Jó lenne, ha így lenne... Ez tipikusan az a kérdés, amikor a hóhért akasztják. Be kell vallanom, hogy igaz a régi magyar közmondás, miszerint mindig a suszter cipője a lyukas. Bizony az elmúlt három-négy évben olyan fejlődés történt az általunk elnyert pályázatok, vezetett projektek és megvalósult rendezvények terén, amellyel az eredetileg nem erre a nagyságrendre létrehozott alapítvány szervezeti, gazdálkodási szerkezete, működési gyakorlata nem tudott lépést tartani. Ezért nekünk is fejlesztenünk kell: bejegyzés alatt van az új alapító okirat, alakulóban az új kuratórium és felügyelő bizottság, sikerült új munkatársakat és önkénteseket találnunk, s ezen fejlődésnek köszönhetően, remélem, hogy a helyi civil társadalmi részvételünk is sokkal intenzívebb lehet az elkövetkezendő időkben.

H.A.

Dunabogdány

Leányfalu

Kisoroszi

POMÁZI HUNCUTKODÁSOK A MÁLI HÁZBAN

Igaz, a mulatság csak hatkor kezdődik a szeptember közepi szombaton, de a Kossuth Lajos utcán található Máli házban (ma kerékpárüzlet) délután 5 óra körül már gyülekeznek a Csobánkai Rozmaring Táncklub tagjai, és a bográcsban rotyog a paprikás krumpli. A több mint száz éves szerb parasztház udvarára lócák kerülnek és asztalok, hogy a vendégek rétes, pogácsa és sör mellől nézhessék a táncbemutatót.

A „színfalak” eredetiek. A fehérre meszelt falak egykor egy szerb család életét vették körbe. Egy olyan családot, amelynek egyik leszármazottja most a Rozmaringban táncol. Az udvaron egy kőből rakott kút és egy állatitató nyomai, a kamrában a vályogház nedves illata. Itt csendül fel a vrányánká és a kukunyestyé. Tambura és harmonika szól, és a feszesen kimért ritmus mögött tűz és szenvedély. A „táncparkett” nem marad sokáig üresen, néhányan megfogják egymás kezét és a mulatság elkezdődik. A szerb tánc kíméletes a

táncosokhoz, mert nem kell elköteleződni senki mellett, párt választani meg éppen nem, elég csak beállni a körbe. És ráhagyatkozni a véletlenre, mert hiszen arról senki nem tehet, hogy az ember épp ki mellé keveredik...

De ne vágjunk ennyire a közepébe!

A Rozmaring Táncklub ezen az estén Pomázi Táncokat mutat be. Igazi kuriózum ez, hiszen a koreográfia őrzi a pilis kapujában élő szerbség hagyományos lépéseit és motívumait, miközben érződik a magyar és a sváb kultúra hatása is. A báli hangulatot

idéző táncban a kukunyestyé mellett ott a mágyárác is, amit már nem körben, hanem – magyar hatásra – párban kell táncolni. A szerb népviselet sem egyszerűen szerb, hanem speciálisan pomázi szerb, amelyet a táncklub egyik tagja régi pomázi képeket tanulmányozva varrt meg és hagyományozott az utókorra. Talán a fonott konty mellett viselt vörös rózsza és a nyakék emlékeztet leginkább arra, hogy ez a népcsoport a 17. század végén valahonnan a Dinári hegyek közül érkezett a Pilis környékére, hogy a török időkben néptelenné váló falut újra élettel töltsse meg. Csak ezután érkeznek a svábok, a szlovákok, a magyarok, a zsidók és a cigányok. Horváthné Vaizer Enikő, a táncklub koreográfusa és tanára meséli el, hogy még nagyszülei életében is pezsgő volt itt az élet. A bálokra, a szerbre, a magyarra, a svábra mindenki elment és táncolt is, mert mindenki tudta a tánclépéseket, akármelyik nemzetiséghez tartozott is.

Talán most is volna erre hajlandóság mindenkiben, hiszen a paprikáskrumpli után sem ülnek le az emberek. Próbálgatják a híres kólót, a kukunyestyét. A ritmus rafináltabb, máshol van a hangsúly, mint a magyar táncokban, de a gyakorlás meghozza a jutalmát. A haladók vápovót is járhatnak. Huncut egy tánc ez, sötétedés után különösképp az. Hiszen körtáncként indul, mint a többi, de aztán a fiúk egyszer csak megragadják a lányokat, pördítenek rajtuk kettőt, majd továbbrepítik a szomszédjuknak. Nincs mese, mindenkivel táncolni kell!

Ha kedvük kerekedne kipróbálni, tartsanak velünk. Minden szerdán és pénteken Csobánkán a Faluházban próbálhatnak velünk fél 7-től.

Rist Lilla

(A Rozmaring tagja)

Pilisszentkereszt

Pilisszentlászló

Pócsmegyer

VÉGE AZ ILLEGÁLIS HULLADÉKLERAKÓKNAK

Nyolcszáznál is több helyen kezdődhet meg annak a mintegy 75 ezer köbméter illegális hulladéknak az eltakarítása, amire 34 338 állampolgár személyi jövedelemadója egy százalékát ajánlotta fel.

Oláh Lajos, a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium államtitkára tájékoztatása szerint a zöldtárca több mint 100 millió forinttal egészítette ki a befolyt 245,8 millió forintot, s a Hulladék Munkaszövetség bevonásával pályázaton osztotta szét a pénzt a szemétkupacok felszámolását vállaló önkormányzatok és civil szervezetek között. A maximálisan elnyerhető ötmillió forintos támogatásra 257 pályázat érkezett, s ebből 132 kapott támogatást.

Eredményesen szerepelt kistérségünk is a pályázaton, hiszen öt település – Csobánka, Pilisszentkereszt, Pomáz,

Szentendre és Tahitótfalu – összesen csaknem 19 millió forintot nyert el az illegális hulladéklerakók felszámolására.

A „Dera patak medrének kitisztítása Pomáz területén” c. programjával Pomáz Város Önkormányzata 4 857 856 Ft. vissza nem térítendő támogatást nyert a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium pályázatán. A pályázat a közterületen található illegálisan lerakott, elhagyott hulladék megszüntetését, a hulladékelhagyó magatartás jelenségének megváltoztatását, az ismétlődő lerakások megakadályozását célzó tevékenységek támogatására szolgál. Váro-

sunk intézményei közül a Cigány Kisebbségi Önkormányzat, a Hétszínvirág Óvoda, a Mátyás Király Általános Iskola, a Mesevölgyi Óvoda és Német Nemzetiségi Általános iskola mellett a Pomázi Kerbaratok Köre együttműködési megállapodás keretén belül aktív részt vállalt a patakmeder háztartási, zöld és egyéb hulladékoktól való megtisztítás folyamatában. Környezetünk megújításának folyamatában kiemelt prioritás a partnerszervezetek részvétele mellett a helyi lakosság bevonása is.

Tahitótfalu Község Önkormányzata 2008. november 17-én kezdte meg a község területén az illegális hulladéklerakók felszámolását. Az önkormányzat a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium által kiírt pályázaton, amelyet „Az illegális hulladéklerakók felszámolása Tahitótfalu területén” címmel nyújtott be, 1,5 millió forint vissza nem térítendő támogatást nyert. Az összeget a Nyulas-, az Ugrói-, és a Háros-patakok medrében valamint a Duna-parton illegálisan lerakott szemét összegyűjtésére és elszállítására fordítja. A szemétszedés és a területek utógondozása a Tegyük Együtt Tahitótfaluért Közhasznú Alapítvány aktív részvételével történik.

Pilisszentkereszt önkormányzata 4 839 720 forintot nyert az „Illegális hulladéklerakók felszámolása Pilisszentkeresztben és Dobogókőn”. Csobánka község önkormányzata és a Csobánkai Értékörző és Községépítő Egyesület együttműködése „A 119 és 288 helyrajzi számú területek hulladékmentesítésére” néven beadott pályázata 4 800 000 forintot nyert, s Szentendre is jelentős összeget, 2 880 000 forintot kapott a Bükkösd-patak, a Sztelin-patak és a Duna korzó közterületein elhagyott hulladék felszámolására, tartós megszüntetésére és a hulladékelhagyó magatartás megváltoztatása.

Pomáz

Szentendre

Szigetmonostor

100 KENU EGYSZERRE A DUNÁN

Több mint 100 kenuban szálltak vízre szeptember 13-án a Dunakanyar Aquavity-n a Visegrád és Szentendre közötti települések lakosai és ismert sportemberek. A program alkalmából egy egész rögbi csapat és több válogatott vízipólós is evezőlapátot vett a kezébe. Ezen a napon a Dunán igen ritka látványnak számító sárkányhajókat is szemlélhettek az eseményre látogatók a folyón.

A leghosszabb folyónk adta lehetőségeket és az utolsó nyári napsugarakat kihasználva vízre hívták a vállalkozó kedvéket, akik amellet, hogy Visegrádtól Szentendreig eveztek, a közbeeső Dunakanyari településeken kikötte a szárazföldön teljesítettek humoros vagy ügyességi feladatokat. **Kammerer Zoltán**, az egyik sárkányhajó legénységét erősítette, a háromszoros olimpiai bajnok kajakos az esemény fővédnökeként vett részt a rendezvényen. Az Aquavity egy másik flottillájában ült **Kósz Zoltán**, olimpiai bajnok és egy korábbi többszörös válogatott vízipó-

lós, **Petővári Zsolt**. Mindkét sportoló természetesen közege a víz, így lelkesen csatlakoztak az idén először életre hívott kezdeményezéshez. A Pilisi Dunakanyar Kistérségi Irodája által életre hívott eseményen mintegy 100 hajóval vettek részt a pilisi térség lakói. A legalább három hajóból álló, minimum 6 tagú flottillák alkotta csapatok délelőtt 10 és délután 4 között mérettettek meg a kalandtúrán. A Visegrádi indulás után öt településen kötöttek ki a résztvevők: Kisorosziban, Dunabogdányban, Tahitótfaluban, Leányfalun, Pöcsmegyeren, végül Szigetmonostoron kell a szárazföldi ügyességi feladatokat végrehajtaniuk. A végállomás Szentendre volt, ahol egy szlalom pályán végighaladva értek célba a versenyzők. A versenyen résztvevők nem időeredményüket, hanem ügyességüket mérték össze: a szárazföldi állomásokon megoldandó feladatok végrehajtásának sikerességétől függően „aranyrudat” gyűjtöttek a flottillák, amelyeket este a Belvárosi Sportfesztiválon sport-ajándékokra (labdák, vásárlási utalványok stb.) válthattak be. A legtöbb aranyrudat összegyűjtött flottilla számára az **Aquavity-kupát** este **dr. Dietz Ferenc** a kistérségi társulás elnöke, szentendrei polgármester adta át. A legjobb jelmezben evező csapat **Aquavity-serleget** vehetett át a díjkiosztón.

Tahitótfalu

Budakalász

Visegrád

Hét és félmillió forint kulturális célokra

Pályázati szempontból is beigazolódtott a térség kulturális összefogására épülő Dunakanyar Nyári Játékok létjogosultsága. Egyedülálló sikert könyvelhet el ugyanis a Pilisi-Dunakanyar kistérség azzal, hogy 7,5 millió forintnyi pályázati támogatást nyert el. A Reneszánsz Év keretében hirdette meg az OKM 2008. februárjában a Közkincs Program térségi szintű pályázati felhívásait, melyre a kistérség két anyagot nyújtott be, s mindkét pályázat sikeres is lett – tájékoztatta lapunkat Vámos Attila, a kistérségi iroda vezetője. A térségi kulturális élet tervezési, fejlesztési feladatainak összehangolására, a Nyári Játékok koordinálására létrehozott Közkincs kerekasztal működtetéséhez 600 000 Ft támogatás került megítélésre. A kerekasztal célja, hogy a kistérségi kulturális szakemberek, valamint a civil szervezetek koordinációs csoportként aktívan részt vegyenek a térség egységére irányuló teremtő és alkotó folyamatban. A Dunakanyari és Pilisi Önkormányzatok Többcélú Kistérségi Társulása 6 950 000 Ft támogatást nyert, kistérségi közművelődési referens foglalkoztatására és kulturális szolgáltató iroda fejlesztésére, a Középmagyarországi régió egyedüli nyertesként. A referens feladata többek között a térségi információs hálózat létrehozása, valamint évente ismétlődő programok (Nyári Játékok és a szeptemberi Dunakanyar Aquavity sportrendezvény) szervezése. Ebből a forrásból valósulhat meg a térség művelődéstörténeti hagyományát összefoglaló kutatás és szakmai anyag is, amely – többek között – az ómagyar, Árpád-házi, bizánci görög, valamint a reneszánsz hagyatékot mutatja be.

GONDOLKODJUNK MÁSKÉPP A VÍZRŐL

Az Új víz paradigma

– avagy a víz felhasználása a klíma helyreállítására

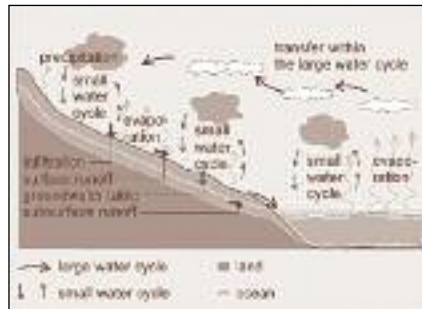
Új víz paradigma címmel szervezett kerekasztal-beszélgetést a Demokratikus Jogok Fejlesztéséért Alapítvány október 1-jén Budapesten, az Apáczai Kiadó nagytermében szlovák és magyar szakemberek részvételével. A rendkívül izgalmas eszmecsere csekély számú érdeklődő mellett zajlott, ami nagy kár, hiszen túlnépesedett, túliparosodott és számtalan természeti, környezeti, éghajlati problémával küszködő földünkön mindenki tudja – vagy legalábbis sejtí -, hogy az édesvíznek a jövőben egyre nagyobb szerepe, jelentősége, értéke lesz – így eljött az ideje a vízről való gondolkodásnak, a vízhez fűződő viszonyoknak és bánásmódnak az átértékelésére, megváltoztatására is.

A kerekasztal-beszélgetés résztvevői szigorúan szakmai szempontokból vázolták az okokat, következményeket, a lehetséges jövőt, ám a legszárazabb statisztikai számok mögött is megbújt egy közelgő katasztrófa képe, és az aggodás: vajon sikerül-e a vízről való új gondolkodást valóban paradigmává tenni.

A rendezvény bevezető előadását Juraj Kohutiar, a kassai székhelyű „Ember és víz” nevű civil szervezet munkatársa tartotta.

Az előadás vezérfonala szerint az ember végzetes módon avatkozott bele az elmúlt évtizedekben, évszázadokban a víz természetes körforgásába. Az erdők kivágása, a mocsarak lecsapolása, a folyók szabályozása, a városi betondzsungelek kialakulása, a települések terjeszkedése, a mezőgazdasági növénykultúrák térhódítása, a talaj „lezárása” épületekkel, betonnal, aszfalttal drámai módon csökkentette egy adott területen a párolgást.

A régi egyensúly, miszerint a lehulló csapadék egyharmada elpárolog, egyharmada beszivárog a talajba és egyharmada elfolyik, ma már a távoli múlté. A régi vízparadigma szerint az a jó, ha a vizek minél előbb elvezetőd-

nek. Az egyensúly emiatt felborult az elvezetés javára. A vizek gyors elvezetése az éghajlatra is jelentős hatással bír. A párolgás ugyanis hőelvonással jár. Ha kevesebb víz marad helyben, ha csökken a párolgás, akkor egy adott területre jutó napfény mind hőenergiává alakul. Ezek a lokális jelenségek összességükben a globális felmelegedést segítik elő. Juraj Kohutiar ábrával is szemléltette, hogy földünkön az ún. kis ciklusok – a víz helyi körforgása: csapadék, édesvíz, párolgás, felhő – intenzitása csökken, és a nagy ciklusé – a szárazföld és az óceán között – megnő. Ez a szélsőséges időjárási viszonyok erősödését eredményezi.

Az ember ez irányú tevékenysége már igen korán megkezdődött. A Hűsvét-szigeten például leírások sze-

rint korábban rengeteg csapadék esett, miután kivágták a fákat, a rendszeres napi esők elmaradtak.

Összegezve a témát elmondhatjuk, hogy az ember gyorsítja a szárazföldről a víz elvezetését, csökken a párolgás, emiatt egyre több napenergia válik érezhető hővé, és ez a klíma kedvezőtlen változásait eredményezi.

Michal Kravcik, az „Ember és víz” elnöke előadásában elmondta: az emberi tevékenységgel a klímát nemcsak rontani, de javítani is lehet. Ez az új víz paradigma alapvetése.

A megoldás egyszerű: minél több vizet kell helyben tartani, hogy egyre több napenergia fordítójék párologtatásra. „Ne engedjük az esővizet a csatornába, ne melegítsük a földet!” – figyelmeztetett az előadó.

A vizek helyben tartása egyben az árvízvédelmet is segíti (tározók, halastavak létesítése, patakmedrek visszaalakítása), csökkenti a talaj erózióját, nem is beszélve a természetre, az állatvilágra gyakorolt jótékony hatására.

Michal Kravcik egy szlovákiai példával szemléltette a pozitív emberi beavatkozást a klíma megváltoztatására. Pontosabban visszaváltoztatására. A Tátrát is elérte ugyanis a civilizáció minden átka. Kravcik gyerekkorában még mindennap délután esett az eső a Tátrában. Később ez megváltozott, ahogy nőtt a beépített, vízvezetett, „párátlanított” területek aránya. Az előadó szerint nem kis szerepe volt például Poprád város terjeszkedésének a pusztító szélviharok kialakulásában. A párolgó felület csökkenése a szél- és a csapadékjárást megváltozásához vezetett. A következmény: óriási erdőterület taroltak le a szélviharok, égettek fel a tüzek.

A szlovák természetvédők mostanában mindent megtesznek a tátrai erdő „meggyógyítására” – az Új víz

Dunabogdány

Csobánka

Kisoroszi

paradigma alapján. A szél és a tűz által letarolt területeken eddig 4000 db vízfelfogó elemet telepítettek annak érdekében, hogy a lehulló esővíz minden egyes cseppjét fel tudják fogni, és a magok gyökeret tudjanak verni.

Összegezve az új víz paradigma lényegét: ne szabaduljunk meg a víztől, igyekezzünk minél nagyobb mértékben helyben tartani, ezáltal nőni fog a párolgás, több lesz az eső, csökken a hőmérséklet.

„Az eső, a víz a gazdagságot jelenti, ami hozzájárul az élet megújulásához” – fejezte be előadását az „Ember és víz” civil szervezet elnöke.

Dr. Nováky Béla hidrológus mérnök, a Szent István Egyetem professzora korreferátumában arról beszélt, hogy a föld édesvízkészleteinek túlnyomó része, mintegy 99,97%-a az ún. statikus készlethez tartozik (a talajban mélyen lévő rétegvizek, a sarkok jégbe fagyott vizei stb.), amelynek a körforgása nagyon lassú. A gyors vízkörforgásban csak egy rendkívül kis mennyiség – 0,03% vesz részt. Ez az ún. dinamikus vízkészlet (folyóvizek, talajvíz

stb.). A nagy problémát a professzor úr abban látja, hogy az emberi tevékenység és az éghajlati változások egyre inkább a statikus vízkészletet is „használatba veszik”. Ezáltal az eddig meglévő egyensúly és arányok megbomlanak, aminek beláthatatlan következményei lehetnek.

Leglátványosabb jelenségei ennek a káros folyamatnak a Föld gleccsereinek visszahúzódása vagy az északi sark jégtakarójának fogyása, az újabb és újabb jégtáblák leszakadása.

A statikus vízkészlet fogyása Magyarországon is jellemző. A Duna-Tisza-közén a rétegvizek megcsapolása a felettük lévő talajvíz megsüllyedését eredményezte.

Sajátos módon a folyók szabályozása mára túlhaladottá vált. A folyók szabályozásával ugyanis felgyorsult a víztömeg lefolyása, csökkent a helyben maradó vizek (árterek) mennyisége és ebből adódóan a párolgás, és ráadásul megnőtt az árvízveszély is.

Hasonló negatív hatása van például a Balaton szabályozásának is. Az esetleges víztöbbletet, amely korábban

szétterült a parton és elpárolgott, ma egyszerűen leeresztik a Sió-csatornán.

Dr. Nováky Béla teljes mértékben egyetértett az Új víz paradigma alapvetésével, azaz hogy a vizek lassítása, visszatartása, megőrzése szükséges.

Dr. Zsuffa István tudományos tanácsadó (Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási Kutató Intézet Kht.) szerint az Új víz paradigmát integrálni kellene a régi szemlélet megtartandó értékei közé és az egészet (árvízvédelmet, a vizes élőhelyek revitalizációját, a hagyományőrzést és az ökoturizmust) a maga komplexitásában kell szemlélni.

Pozitív magyar példákat is felhozott, így Gemencet, a Szigetközt vagy a Tisza-menti hullámtörő erdőket.

A kerekasztal-beszélgetésen a nézők soraiból többek között felszólalt Droppa György (Duna Kör), aki egyetértve az integrált megoldás keresésével egy régi-régi magyar mondást idézett: „Házadból, falvadból, vármegyéből egy csepp vizet ki ne engedj!”

Az Új víz paradigmáról még bizonyára sokat fogunk hallani a következő évek, évtizedek során. Hallani, olvasni róla azonban kevés: valóban magunké vá kellene tenni ezt a szemléletváltást, hogy a paradigma valóban a „Föld bárka” minden utasa által elfogadottá váljék.

Fogarasy Attila

További információk:

Az Új víz paradigma honlapja:
<http://www.waterparadigm.org>

„Vízzel a klíma helyreállításáért – Az Új Víz Paradigma” – kivonatos fordítás a Védegylet honlapján.

<http://www.vedegylet.hu/doc/ujviz.doc>

Az „Ember és víz” szervezet honlapja:
<http://www.changenet.sk/peopleandwater/>

Pilisszentkereszt

Leányfalu

Pilisszentlászló

A CSORBA ÉS AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁS

Utoljára két éve találkoztam az erdélyi csorbával, mégpedig Dobogókőn, ahová ottani barátaim meghívására kerékpároztam föl afféle „falunapra”. Megjelent ott a hegytető apraja-nagyja, jószerivel összes lakosa, mondjuk negyven ember. Emlékeim szerint nyolc bográcsban főtt az étel, az egyikben a már említett csorba. El is vitte nálam a pálmát, bár becsületesen végigkóstoltam a teljes étlapot. (Még szerencse, hogy onnan följebb már nem lehet tekerni, csak lefelé. Bajban lettem volna...) Nos, azóta vártam az újabb találkozót a fent nevezett levessel, s most végre alkalmam nyílt a vele való barátságom elmélyítésére.

Történt ugyanis, hogy július elején évadzáró összejövetelt tartottunk. Mi, vagyis a Pomázi Klímakör régi és új tagjai, valamint vendégeink, akik Csobánkáról, Szentendréről és természetesen Pomázról jöttek közénk, nem tudván, mit kockáztatnak e bátor lépésükkel. Csak azért mondom ezt, mert olykor ha néhány elszánt környezetvédőt szabadjára engedünk a gondolataikkal, hát ott kő kövön nemigen marad... Ezúttal azonban nem fenyegetett ilyen veszély. A legkevésbé sem vettük hivatalosra a hangnemet, ezért – bár hosszasan beszélgettünk az elmúlt évad tapasztalatairól, eredményeiről és ered-

ménytelenéseiről – a hangulat hőfoka szépen emelkedett. Hozzájárult ehhez persze az a bölcs döntésünk is, hogy ezúttal, változó éghajlat ide vagy oda, a szabadban vetjük össze magvas gondolatainkat. S ha már kint vagyunk, akkor együnk is, igyunk is! András cimboránk vállalta magára a nehéz feladatot, hogy a társaság igényeinek megfelelő minőségű ellátmányt megalkotja. Így született meg a csorba, amely méltó követője volt nemes elődeinek, valamint illatával és látványával pompás kísérője a beszélgetésnek, ami azonnal félbe is szakadt, amint az éték késznek nyilvánított. El ne felejtsem! Semmit nem

rontottak a hangulaton, miért is tették volna, a jóféle vörös- és fehérborok. Azokat már elkészíteni sem kellett, csak ellenőrizni a minőségüket. Ellenőrizgettünk is, ahogy kell... Ám a legjobban Dani barátunk hátsólova, Kara járt, akit csak úgy a szőrén szokott megülni a gazdája. Szóval Karának még csak a látszatát sem kellett fenntartania a komoly célnak: ő szépen körbelegelte a társaságot, amíg mi úgy tettünk, mint ha értelmes és fontos dolgokról (mint például az éghajlatváltozás és következményei) fecsegnénk, mialatt valójában csak a csorbára vártunk. De nem akarok én igazságtalan lenni még saját magunkkal sem! Akadt azért említésre méltó, komoly, ha úgy tetszik, felemelő pillanat is: Bolyki István és Vértes Péter urak tisztelték meg bennünket látogatásukkal, s ha már arra jártak, hoztak magukkal egy aprócska, ám igen okos meteorológiai állomást ajándékba. Akadt is mindjárt gondunk, hogy mihez kezdünk vele, de hamar túlestünk ezen a megrázkódtatáson. Rájöttünk, az lesz a legjobb, ha az egész gondot átlócsöljük oda, ahol egyébként a legjobb helyen lesz, vagyis az ökoiskola nyakába varrjuk. Ott az ifjúság rendszeresen tanulmányozhatja majd a mért adatokat, s szakszerű irányítás mellett levonhatja belőlük a megfelelő következtetéseket. Hogy mit szólnak majd ehhez a pedagógusok, akikre mindennek a gondja rászakad, arról egyelőre csak homályos elképzeléseink vannak, de tartok tőle, előbb-utóbb visszahalljuk... Csorba ide, vörösbor oda (vagy éppen azért?), beszélgetésünk az éjszakába nyúlt. Kara távozott elsőként, vitte a hátán Danit is. Az évadzárót követő napokban pedig jó soruk lehetett a parkjaink szépségére ügyelő közterületi munkatársaknak: a Szelistyének azon a részén, ahol Kara legelészett, egy darabig biztosan nem kellett füvet nyírni...

Mécs Gábor

Pócsmegyer

Pomáz

Szentendre

Házhoz visszük a megoldást!

A korábban már ismert nyolcszázmilliárd forint hatású, vállalkozásélénkítő csomag ezermilliárdra bővül az Új Magyarország Fejlesztési Terv átdolgozása keretében

A korábban bejelentett 250 milliárdról ezer milliárd forintra nő annak az intézkedéscsomagnak a keretösszege, amely a kis és középvállalkozások versenyképességét javíthatja, kompenzálva a pénzügyi válság hátrányos következményeit. A már megnyílt és a közeljövőben megnyíló források különösen kedvező feltételeket nyújtanak abban az időszakban, amikor a szigorodó hitelfelvételi követelmények és növekvő banki kamatok jelentősen nehezíthetik a vállalkozások forrásbevonását. Az intézkedéscsomag kis- és középvállalkozások számára lényeges elemeit szeretnénk bemutatni.

Új Magyarország Mikrohitel

Jelenleg 83 milliárd forint keret áll a vállalkozások rendelkezésére az Új Magyarország Mikrohitel programban. A hazai bankok közül elsőként a K&H Bank kezdte meg a Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium által a kkv-k támogatására kidolgozott konstrukció értékesítését. Az új mikrohitel jelenleg elérhető legkedvezőbb kamata 5,9 százalék. A tervezett fejlesztés forrásának legalább 20 százalékával rendelkező mikrovállalkozások számára felkínált hitelkonstrukcióban a hitelösszeg maximuma 10 millió forint, a futamidő pedig akár 10 év is lehet.

A K&H Új Magyarország Mikrohitel várhatóan decembertől már Közép-Magyarországon is igényelhető lesz. A bankfiókokban már most, a decemberi start előtt is fogadják a mikrohitel után érdeklődő vállalkozásokat, tájékoztatják őket a finanszírozási lehetőségekről, valamint a szükséges dokumentációkról. A mikro-hitel programról további részleteket tudhat meg a [weboldalon](#).

Jövő tavasztól egy új, a Széchenyi-kártyára épülő beruházási hitel is elérhető lesz: így a megbízhatónak minősülő Széchenyi-kártyás vállalkozók akár ingatlanfedezet nélkül is alacsony kamatozású, tíz év futamidejű hitelhez juthatnak. Ennek részleteiről későbbi hírlevelünkben számolunk be.

Új Magyarország hitelgarancia

Unió forrásokból kaphatnak hitelgaranciát a közép-magyarországi kis- és közepes vállalkozások kereskedelmi bankokon keresztül. A hitelösszeg maximum 100 millió forint lehet, amelynek akár 80 százalékáig vállal kezességet az állam.

Tőke Unió Program

A különböző finanszírozási formák ma gyakran egymás mellett „szaladnak el”. Van, aki képes arra, hogy uniós forráshoz jusson, de nem képes hitelt találni. Van, aki hitelt talál, de nem tud uniós forráshoz jutni. És vannak olyanok is, akik számára csak a kockázati tőke felhasználása nyújt megoldást. Együtt mind a három forrás ugyanakkor a legkritikább esetben áll rendelkezésre, miközben eleve rendkívül nehéz eligazodni a pályázati lehetőségek és a hozzájuk kapcsolódó hitelfelvételei, egyéb finanszírozási konstrukciók dzsungelében.

A januártól induló Tőke Unió Program ezen a problémán igyekszik segíteni. A program lényege, hogy a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara (MKIK), illetve a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége (VOSZ) által létrehozott KA-VOSZ részvételével a vállalkozók egyablakos ügyintézés keretében juthassanak uniós támogatáshoz és hitelhez, amely mögött a Garantiqa készfizető kezessége áll. A Tőke Unió Program olyan úgynevezett egyablakos megoldást kínál, amely segít a vállalkozásoknak eldönteni, hogy az adott beruházási, fejlesztési terv megvalósításához milyen pályázatot, milyen hitelkonstrukciót érdemes választani, esetleg szükség van-e kockázati tőke bevonására. A szolgáltatás azonban nem áll meg a tanácsadásnál, hanem a vállalkozó nevében és helyette eljár a hitelintézeteknél, kockázati tőkealap-kezelőnél, és benyújtja a pályázatokat.

A vállalkozások az ország 120 településének 208 pontján lévő KA-VOSZ irodákban érdeklődhetnek a feltehetően januártól induló program lehetőségeiről.